

Wersja 1.0

Szablon Procedury Należytej Staranności dla Przedsiębiorstw Gospodarki Leśnej

DUE DILIGENCE
TOOLS

Narzędzie to zostało opracowane przez firmę NEPCon w ramach: projektu "Wsparcie legalnego Handlu Drewnem" finansowanego przez unijny program LIFE i rząd Wielkiej Brytanii oraz projektu "Odpowiedzialne Pozyskiwanie Soi, Wołowiny i Oleju Palmowego", finansowanego przez DANIDA, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Danii.

NEPCon przyjął politykę "open source" gdyż uważamy, że dzielenie się tym, co tworzymy, może przyczynić się do przyspieszenia zrównoważonego rozwoju. Publikujemy niniejszy dokument według licencji Creative Commons Attribution Share-Alike 3.0 license. Mogą Państwo bezpłatnie korzystać, rozpowszechniać lub modyfikować ten przewodnik na własne potrzeby pod następującymi warunkami: Powyższa informacja o prawach autorskich i niniejsze pozwolenie zostaną uwzględnione we wszystkich kopiach lub znacznych fragmentach dokumentu. Będziemy wdzięczni za przesłanie nam kopii zmodyfikowanego dokumentu.

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej. Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autorów, a Komisja Europejska nie może ponosić odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w tej publikacji.

Ten materiał został sfinansowany przy wsparciu rządu Wielkiej Brytanii, jednakże przedstawione poglądy niekoniecznie odzwierciedlają oficjalną politykę rządu brytyjskiego.

DANIDA, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Danii wsparło opracowanie tego materiału, jednak DANIDA nie ponosi odpowiedzialności za poglądy lub oświadczenia przedstawione w niniejszym dokumencie.

ZASTRZEŻENIE

Korzystając z niniejszego dokumentu potwierdzasz, że przeczytałeś i zrozumiałeś podane niżej objaśnienia.

Niniejszy dokument został opracowany przez NEPCon jako ogólny przykład instrukcji dotyczących należytej staranności. Został on przygotowany zgodnie z Unijną Ustawą o Drewnie, nie gwarantuje jednak, że korzystające z niego przedsiębiorstwo spełni wszelkie wymogi dotyczące zgodności z przepisami prawnymi. Dokument w tej formie nie może być wykorzystywany do przeprowadzania rzeczywistych procedur. Korzystające z dokumentu przedsiębiorstwa muszą dostosować go do swoich indywidualnych systemów i potrzeb, tak by mogły stworzyć własne procedury.

-STRONA PIERWSZA-

[PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI LEŚNEJ]

Procedura Należytej Staranności

[NAZWA I ADRES PRZEDSIĘBIORSTWA GOSPODARKI LEŚNEJ]

[DATA I WERSJA]

Spis treści

Wprowadzenie	6
Zaangażowanie w Legalną Gospodarkę Leśną	6
System Jakości i Zarządzanie.....	6
Przydzielenie obowiązków	6
Szkolenia i kompetencje	6
Proces rewizji Należytej Staranności	7
Procedury przechowywania dokumentacji dotyczącej certyfikacji.....	7
Informacje i Dokumenty.....	7
Ocena Ryzyka	8
Ograniczenie Ryzyka.....	8
Monitorowanie	9
Załącznik 1: Przegląd przepływów drewna i identyfikacja punktów kontrolnych	10
Załącznik 2: Wyszczególnienie ryzyka, wnioski dotyczące niezgodności i środki kontroli	11
Annex 3: Szablon Planu Działań Ograniczających Ryzyko	17
Annex 4: Lista Kontrolna Dokumentów	18

Wprowadzenie

Celem niniejszej procedury jest zagwarantowanie, że pozyskiwanie, transport oraz handel drewnem i produktami drzewnymi pochodzących z [NAZWA PRZEDSIĘBIORSTWA GOSPODARKI LEŚNEJ] odbywają się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Proces zagwarantowania legalności przeprowadzany jest za pomocą podejścia opartego na należytej staranności. W ramach tego podejścia określone zostały wymogi prawne oraz potencjalne formy ryzyka związanego z występowaniem niezgodności prawnych w gospodarce leśnej i procesie pozyskiwania drewna, które w razie konieczności kontrolowane są za pomocą działań ograniczających ryzyko. Ponadto proces obejmuje zagwarantowanie, że wszelka wymagana dokumentacja prawna potwierdzająca zgodność z prawem jest dostępna i aktualna.

Zaangażowanie w Legalną Gospodarkę Leśną

[PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI LEŚNEJ] zobowiązuje się do produkcji legalnego drewna spełniającego wymogi obowiązującego prawa krajowego.

System Jakości i Zarządzanie

Przydzielenie obowiązków

Obowiązki dotyczące różnych części procesu wdrażania i utrzymania należytej staranności zostały podzielone i przedstawione poniżej.

Tabela 1: Podział obowiązków

Element systemu	Stanowisko odpowiedzialne
Osoba ogólnie odpowiedzialna za System Należytej Staranności (DDS)	
Szkolenia i rozwój kompetencji	
Przechowywanie dokumentacji i procedury	
Wewnętrzne monitorowanie i audyty	
Ocena ryzyka	
Ograniczenie Ryzyka	

Szkolenia i kompetencje

Szkolenia organizowane są w oparciu o niniejszą procedurę dla wszystkich odpowiednich pracowników i obejmują wszelkie obowiązujące wymogi należytej staranności. Pozwala to na zagwarantowanie, że pracownicy posiadają kompetencje niezbędne do wykonywania zadań przydzielonych do ich stanowiska, a także zapewnienie, że wszystkie wymogi dotyczące należytej staranności zostały spełnione.

Szkolenie przeprowadzane jest raz w roku i zawsze wtedy, gdy pojawią się dodatkowe potrzeby szkoleniowe.

W stosownych przypadkach nowy personel musi zostać zapoznany z niniejszą procedurą, wszystkimi odpowiednimi materiałami i innymi procedurami jeszcze przed rozpoczęciem pracy.

Data szkolenia, lista uczestników oraz krótki przegląd omawianych tematów muszą zostać zarejestrowane w przypadku każdego szkolenia. Udział nowych pracowników w szkoleniu powinien zostać potwierdzony podpisem personelu na odrębnym arkuszu dotyczącym instrukcji dla pracowników, na którym podana musi zostać również data szkolenia.

Rejestry i dokumentacja dotyczące szkoleń oraz działań mających na celu rozwijanie kompetencji powinny być przechowywane przez minimum 5 lat.

Proces rewizji Należytej Staranności

Zadaniem osoby ogólnie odpowiedzialnej za system należytej staranności jest zagwarantowanie, że jest on utrzymywany, a także corocznie poddawany analizie i aktualizacji.

Procedury przechowywania dokumentacji dotyczącej certyfikacji

W celu skutecznego monitorowania systemu należytej staranności prowadzimy rejestry wszystkich etapów i elementów ewaluacji oraz działań ograniczających ryzyko prowadzonych w ramach systemu. Dokumentacja może zostać udostępniona w wersji cyfrowej lub papierowej i musi być przechowywana przez co najmniej 5 lat.

Załącznik 3 zawiera przegląd różnych dokumentów, które przechowywane są w aktach.

Informacje i Dokumenty

W celu zagwarantowania odpowiedniego i wystarczającego dostępu do informacji dotyczących materiału wprowadzanego na rynek rejestrowane są następujące dane:

1. Zakres Przedsiębiorstwa Gospodarki Leśnej (FMU), łącznie z wszystkimi Jednostkami Gospodarki Leśnej (FMU) zarządzanymi przez dane FMU.
2. Lista podwykonawców, jeśli jest to wymagane.
3. Rodzaj produktu¹, a także nazwa zwyczajowa i naukowa gatunków drzew wprowadzanych na rynek.
4. Rejestr dokumentów wymaganych do legalnego zarządzania i pozyskiwania drewna (patrz Załącznik 4).
5. Nazwa i adres nabywców (podmiotów handlowych/operatorów), do których FME dostarczyło swoje produkty.

---

¹ Zgodnie z klasyfikacją przedstawioną w Nomenklaturze Scalonej zawartej w Załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) Nr 2658/87

Ocena Ryzyka

W celu zagwarantowania, że prowadzenie gospodarki leśnej i pozyskiwanie drewna odbywają się zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonywana jest ocena potencjalnego ryzyka naruszenia prawa podczas pozyskiwania, transportu i handlu produktami drzewnymi. Ocena ta obejmuje następujące etapy;

1. Oceny Ryzyka związanego z Legalnością Drewna, dostępne na Internetowej Platformie dotyczącej Ryzyka (www.nepcon.org), stanowią podstawę przy przeprowadzaniu oceny ryzyka. Wszelkie ryzyka, które zostały zidentyfikowane na poziomie krajowym lub regionalnym zostały tu uwzględnione, oznaczone jako "określone" i poddane ewaluacji na poziomie FME. Wyniki ewaluacji zostały odnotowane, a w przypadkach ewentualnego naruszenia prawa podjęto działania ograniczające ryzyko.
2. Poza Ocenami Ryzyka związanego z Legalnością Drewna, dostępnymi na Internetowej Platformie dotyczącej Ryzyka, ewaluacja ryzyka przeprowadzana jest na wszystkich obszarach zarządzanych przez [NAZWA PRZEDSIĘBIORSTWA GOSPODARKI LEŚNEJ]. Działanie to ma na celu wykrycie ryzyka, które mogło nie zostać zidentyfikowane na poziomie krajowym lub regionalnym. Ocena ryzyka przeprowadzana jest przy użyciu tabeli zawartej w Załączniku 2.
3. Jeżeli ocena ryzyka wykaże występowanie ryzyka niezgodności prawnych związanych z pozyskiwaniem drewna, a także transportem i sprzedażą produktów drzewnych należy opracować raport dotyczący każdej z tych sekcji. Konieczne jest również zaplanowanie i wdrożenie działań ograniczających ryzyko w sposób opisany poniżej.

Ograniczenie Ryzyka

Proces ograniczania ryzyka oparty jest na wynikach oceny ryzyka oraz stwierdzonych niezgodnościach.

Wszelkie niezgodności muszą zostać ograniczone zgodnie z poniższymi procedurami (działania ograniczające dla każdej kategorii prawnej przedstawione zostały w Załączniku 2).

We wszystkich przypadkach, w których stwierdzone zostały niezgodności konieczne jest opracowanie planu działań ograniczających na podstawie Załącznika 3. Plan powinien zostać przygotowany w formie pisemnej i zatwierdzony przez kierownictwo.

Plan i proces wdrażania działań ograniczających ryzyko powinny być kontrolowane przez kierownictwo minimum co sześć miesięcy lub w każdym przypadku wystąpienia problemów związanych z ryzykiem niezgodności prawnych.

Plan działań ograniczających powinien uwzględniać:

1. Wszystkie wyszczególnione formy ryzyka lub faktycznie występujące niezgodności.
2. Opis i uzasadnienie wniosków dotyczących środków kontroli i ich efektywności.
3. Informacje o terminach stosowania środków kontroli.
4. Wskazanie stanowiska/stanowisk osób odpowiedzialnych za działania ograniczające.
5. Status działań ograniczających (regularnie aktualizowany).

6. Dodatkowe uwagi i informacje.
7. Stałe monitorowanie wszystkich działań.

Dokument dotyczący planu działań ograniczających, zawarty w załączniku 3, służy do rejestrowania i śledzenia tych działań.

Monitorowanie

Dla zapewnienia ciągłej ewaluacji zgodności prawnych konieczne jest wdrożenie programu monitorującego.

W celu regularnego monitorowania muszą zostać spełnione następujące wymogi:

1. Każdego roku organizacja monitoruje wydajność weryfikując, czy niniejsze instrukcje zostały wdrożone zgodnie z zakładanymi celami.
2. Wszystkie niezgodności i działania korygujące są rejestrowane i dokumentowane.
3. Wszystkie niezgodności są wyszczególnione i korygowane w terminach określonych w planie dotyczącym działań ograniczających ryzyko.
4. Raporty z monitorowania udostępnione zostaną w przypadku potencjalnych auditów zewnętrznych, przeprowadzanych przez strony trzecie.

Załącznik 1: Przegląd przepływów drewna i identyfikacja punktów kontrolnych

[Wskazówka: Poniższa tabela może być kopiowana i jeśli jest to konieczne stosowana w odniesieniu do kilku różnych Jednostek Gospodarki Leśnej]

Punkt kontrolny	1	2	3	4	5
Lokalizacja	XYZ	Magazyn kłód	Transport	Miejsce załadunku kłód	Las
Działalność		Magazynowanie	Transport	Magazynowanie	Pozyskiwanie drewna
Właściwe dokumenty					
Potencjalne, zidentyfikowane ryzyko					

Załącznik 2: Wyszczególnienie ryzyka, wnioski dotyczące niezgodności i środki kontroli

Kryteria i podkryteria	Opis kryteriów i podkryteriów	Wnioski i identyfikacja ryzyka	Proponowane działania ograniczające ryzyko
1. Prawo do pozyskiwania drewna		<p>Wytyczne: w przypadku każdego podkryterium należy krótko opisać obecną sytuację w jednostce gospodarki leśnej (FMU). W stosowanych przypadkach wymagane jest określenie ryzyka niezgodności i/lub rzeczywiście występującej niezgodności. Należy również podać stosowny wymóg prawny.</p> <p>Należy uwzględnić informacje na temat ryzyka związanego z danym krajem, umieszczone na Internetowej Platformie dotyczącej Ryzyka (www.nepcon.org). Jeśli jakieś formy ryzyka zostały zidentyfikowane w danym kraju, przedsiębiorstwo gospodarki leśnej (FME) musi dowieść, że określone ryzyko nie dotyczy jego działalności.</p>	<p>Wytyczne: w przypadku każdego podkryterium, w którym zidentyfikowano ryzyko należy krótko opisać jakie działania zostaną podjęte w celu jego ograniczenia i w jaki sposób zostanie to zweryfikowane.</p> <p>Skorzystaj ze środków kontroli i weryfikatorów udostępnionych na stronie danego kraju, na Internetowej Platformie dotyczącej Ryzyka (www.nepcon.org)</p>
1.1 Prawa własności gruntów i prawa dotyczące zarządzania	Prawodawstwo obejmujące prawa użytkownika gruntów, w tym prawa zwyczajowe oraz prawa dotyczące zarządzania, odnoszące się do wykorzystywania legalnych metod uzyskiwania praw własności i praw związanych z zarządzaniem. Do tej grupy zalicza się również rejestry gospodarcze i ewidencję podatkową, w tym stosowne licencje wymagane prawnie.		
1.2 Licencje koncesyjne	Prawodawstwo regulujące procedury wydawania koncesji leśnych, w tym również stosowanie legalnych metod uzyskiwania koncesji. Przekupstwo, korupcja i nepotyzm		

	to problemy, które często wpływają na legalność wydawanych koncesji.		
1.3 Opracowanie planu zarządzania i planu pozyskiwania drewna	Wszelkie wymogi prawne dotyczące planowania procesu zarządzania, obejmujące prowadzenie inwentaryzacji lasów, planowanie gospodarki leśnej, wszelkie powiązane plany, monitorowanie, a także zatwierdzanie tych działań przez właściwe organy.		
1.4 Pozwolenia na pozyskiwanie drewna	Prawodawstwo regulujące wydawanie pozwoleń na pozyskiwanie drewna, koncesje lub inne dokumenty prawne wymagane przy konkretnych działaniach związanych z pozyskiwaniem drewna. Dotyczy to również stosowania legalnych metod przy uzyskiwaniu pozwoleń. Korupcja jest problemem często spotykanym przy uzyskiwaniu pozwolenia na pozyskanie drewna.		
2. Podatki i opłaty			
2.1 Uiszczanie podatków, opłat licencyjnych i opłat za pozyskanie drewna	Prawodawstwo obejmujące uiszczanie wszystkich prawnie wymaganych opłat za pozyskiwanie drewna, takich jak opłaty licencyjne, opłaty za wycięte drewno i inne powiązane opłaty. Dotyczy to również opłat wyliczonych na podstawie klasyfikacji ilości, jakości i gatunków drewna. Niewłaściwa klasyfikacja produktów leśnych bardzo często łączy się z problemem korupcji wśród urzędników odpowiedzialnych za kontrolę tej klasyfikacji.		
2.2 Podatki od wartości dodanej (VAT) i inne podatki od sprzedaży	Prawodawstwo dotyczące różnego rodzaju podatków od sprzedaży materiału, w tym także od sprzedaży drzewostanu.		
3. Działania powiązane z pozyskiwaniem drewna			

<p>3.1 Regulacje dotyczące pozyskiwania drewna</p>	<p>Wszelkie wymogi prawne dotyczące techniki i technologii pozyskiwania drewna, w tym selektywnego cięcia, regeneracji lasów ochronnych, zrębu zupełnego, transportu drewna z miejsca wyrębu, ograniczeń sezonowych itp. Zazwyczaj obejmuje to przepisy dotyczące wielkości obszarów wyrębu, minimalnego wieku i/lub średnicy ścinanych drzew oraz inne istotne podczas wycinki elementy. Należy również brać pod uwagę utworzenie tras zrywkowych lub holowniczych, budowę dróg, systemów odwadniających i mostów itp., a także planowanie i monitorowanie działań związanych z pozyskiwaniem. Powinno się uwzględnić również wszelkie prawnie wiążące kodeksy dotyczące praktyk pozyskiwania drewna.</p>		
<p>3.2 Obszary i gatunki chronione</p>	<p>Przepisy dotyczące obszarów chronionych oraz znajdujących się pod ochroną, rzadkich lub zagrożonych gatunków, w tym również ich obecnych i potencjalnych siedlisk.</p>		
<p>3.3 Wymogi dotyczące ochrony środowiska</p>	<p>Przepisy prawne powiązanie z oceną wpływu pozyskiwania drewna na środowisko; dopuszczalny poziom uszkodzenia gleby, ustanowienie stref buforowych (np. wzdłuż cieków wodnych, terenów otwartych, terenów hodowlanych), zachowanie drzew na terenie wycinki, ograniczanie czasu pozyskiwania drewna oraz wymagania środowiskowe dotyczące maszyn leśnych.</p>		
<p>3.4 Zdrowie i bezpieczeństwo</p>	<p>Wymagany prawnie sprzęt ochrony osobistej dla osób zaangażowanych w czynności związane z pozyskiwaniem drewna, stosowanie bezpiecznych praktyk wycinki i transportu, ustanowienie stref ochronnych wokół miejsc pozyskiwania i wymogi bezpieczeństwa dotyczące stosowanych maszyn. Wymagania prawne w zakresie bezpiecznego użycia środków chemicznych.</p>		

	Wymogi dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa, które należy mieć na uwadze dotyczą działalności w lesie (nie dotyczy to pracy biurowej, ani innej działalności niezwiązanej z rzeczywistą działalnością na terenie lasu).		
3.5 Legalność zatrudnienia	Wymogi dotyczące zatrudnienia personelu zaangażowanego w czynności związane z pozyskiwaniem drewna, w tym wymogi dotyczące zawierania umów, pozwoleń na pracę, obowiązkowych ubezpieczeń, certyfikatów potwierdzających kwalifikacje, a także inne wymagania w zakresie szkoleń oraz opłacania przez pracodawcę podatków socjalnych i dochodowych. Kolejne punkty obejmują przestrzeganie minimalnego wieku zatrudnienia i minimalnego wieku osób zaangażowanych w pracę niebezpieczną, prawodawstwo przeciwko pracy przymusowej i obowiązkowej, a także dotyczące dyskryminacji i wolności zrzeszania się.		
4. Prawa stron trzecich			
4.1 Prawa zwyczajowe	Prawodawstwo obejmujące prawa zwyczajowe powiązane z działalnością w zakresie pozyskiwania drewna, w tym wymogi dotyczące podziału korzyści i praw ludności rdzennej.		
4.2 Zasada dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody	Regulacje dotyczące "dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody" powiązane z przeniesieniem praw do zarządzania lasem oraz praw zwyczajowych na organizację odpowiedzialną za pozyskiwanie drewna.		
4.3 Prawa ludności rdzennej	Prawodawstwo regulujące uprawnienia ludności rdzennej w zakresie działalności leśnej. Aspekty, które w tych przypadkach można wziąć pod uwagę to prawo do użytkowania gruntów, prawo do korzystania z niektórych zasobów leśnych lub praktykowania działalności tradycyjnej, która może odbywać się na terenach leśnych.		

5. Handel i transport			
5.1 Klasyfikacja gatunków, ilości i jakości	Prawodawstwo regulujące sposób, w jaki zebrany materiał jest klasyfikowany pod względem gatunków, objętości i innych cech powiązanych z handlem i transportem. Niewłaściwa klasyfikacja zebranego materiału jest często stosowana w celu zmniejszenia/uniknięcia opłat podatkowych i innych wymaganych płatności.		
5.2 Handel i transport	Obowiązkowe jest posiadanie wszystkich pozwoleń handlowych, a także wymaganych prawnie dokumentów transportowych, które muszą być obecne w trakcie transportu drewna z miejsca pozyskania.		
5.3 Handel zagraniczny i ceny transferowe	Prawodawstwo regulujące handel zagraniczny. Handel zagraniczny prowadzony z powiązаныmi firmami działającymi w rajach podatkowych oraz sztuczne ceny transferowe to częsty sposób na uniknięcie uiszczenia podatków i opłat w kraju pochodzenia drewna. Jest to również sposób na uzyskanie środków finansowych, które mogą być wykorzystane w praktykach korupcyjnych oraz do prania brudnych pieniędzy w powiązaniu z działalnością leśną. W wielu krajach ustanowiono przepisy dotyczące cen transferowych i handlu zagranicznego. Należy mieć jednak na uwadze, że w tym przypadku mogą być uwzględnione jedynie wymogi dotyczące cen transferowych i handlu zagranicznego obowiązujące w danym kraju.		
5.4 Prawo celne	Prawodawstwo celne obejmujące takie obszary, jak pozwolenia na eksport/import, klasyfikację produktów (kody, ilość, jakość i gatunek).		
5.5 CITES	Pozwolenia CITES (ang. Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora - CITES), Konwencja o		

---

	międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, zwana również konwencją waszyngtońską.		
--	---	--	--

Annex 3: Szablon Planu Działań Ograniczających Ryzyko

Poniższa tabela zawiera przykładową listę kontrolną, stosowaną przy zarządzaniu określonymi formami ryzyka.

[Wskazówka: ten szablon powinien zostać uzupełniony dla każdej niezgodności lub określonego ryzyka i może zostać wykorzystany w odrębnym raporcie lub pliku]

Określone ryzyko/niezgodność:	Wpisz ryzyko/niezgodność lub numer referencyjny z załącznika 1.
Osoba odpowiedzialna:	
Data ewaluacji:	
Termin realizacji:	
Środki kontroli, które mają zostać zastosowane	Opisz działania, które należy podjąć, aby kontrolować ryzyko niezgodności prawnych lub je skorygować.
Status działań:	Opisz status podjętych działań i określ poziom ryzyka wystąpienia niezgodności prawnych.
Działania następcze:	Zapisz działania, które powinny zostać podjęte.
Data następnej ewaluacji:	Podaj datę kolejnej ewaluacji danego problemu.

Annex 4: Lista Kontrolna Dokumentów

Przedstawione poniżej, kluczowe dokumenty są gromadzone i oceniane w celu zagwarantowania, że [PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI LEŚNEJ] dysponuje wymaganą prawnie dokumentacją.

Kryteria i podkryteria	Wytyczne dotyczące kryteriów i podkryteriów	Dokumenty wymagane prawnie
1. Prawo do pozyskiwania drewna		
1.1 Prawa własności gruntów i prawa dotyczące zarządzania	Prawodawstwo obejmujące prawa użytkowania gruntów, w tym prawa zwyczajowe oraz prawa dotyczące zarządzania, odnoszące się do wykorzystywania legalnych metod uzyskiwania praw własności i praw związanych z zarządzaniem. Do tej grupy zalicza się również rejestry gospodarcze i ewidencję podatkową, w tym stosowne licencje wymagane prawnie.	
1.2 Licencje koncesyjne	Prawodawstwo regulujące procedury wydawania koncesji leśnych, w tym również stosowanie legalnych metod uzyskiwania koncesji. Przekupstwo, korupcja i nepotyzm to problemy, które często wpływają na legalność wydawanych koncesji.	
1.3 Opracowanie planu zarządzania i planu pozyskiwania drewna	Wszelkie wymogi prawne dotyczące planowania procesu zarządzania, obejmujące prowadzenie inwentaryzacji lasów, planowanie gospodarki leśnej, wszelkie powiązane plany, monitorowanie, a także zatwierdzanie tych działań przez właściwe organy.	
1.4 Pozwolenia na pozyskiwanie drewna	Prawodawstwo regulujące wydawanie pozwoleń na pozyskiwanie drewna, koncesje lub inne dokumenty prawne wymagane przy konkretnych działaniach związanych z pozyskiwaniem drewna. Dotyczy to również stosowania legalnych metod przy uzyskiwaniu pozwoleń. Korupcja jest problemem często spotykanym przy uzyskiwaniu pozwolenia na pozyskanie drewna.	
2. Podatki i opłaty		
2.1 Uiszczanie podatków, opłat licencyjnych i opłat za pozyskanie drewna	Prawodawstwo obejmujące uiszczanie wszystkich prawnie wymaganych opłat za pozyskiwanie drewna, takich jak opłaty licencyjne, opłaty za wycięte drewno i inne powiązane opłaty. Dotyczy to również opłat wyliczonych na podstawie klasyfikacji ilości, jakości i gatunków drewna. Niewłaściwa klasyfikacja produktów leśnych bardzo często łączy się z problemem korupcji wśród urzędników odpowiedzialnych za kontrolę tej klasyfikacji.	

2.2 Podatki od wartości dodanej (VAT) i inne podatki od sprzedaży	Prawodawstwo dotyczące różnego rodzaju podatków od sprzedaży materiału, w tym także od sprzedaży drzewostanu.	
3. Działania powiązane z pozyskiwaniem drewna		
3.1 Regulacje dotyczące pozyskiwania drewna	Wszelkie wymogi prawne dotyczące techniki i technologii pozyskiwania drewna, w tym selektywnego cięcia, regeneracji lasów ochronnych, zrębu zupełnego, transportu drewna z miejsca wyrębu, ograniczeń sezonowych itp. Zazwyczaj obejmuje to przepisy dotyczące wielkości obszarów wyrębu, minimalnego wieku i/lub średnicy ścinanych drzew oraz inne istotne podczas wycinki elementy. Należy również brać pod uwagę utworzenie tras zrywkowych lub holowniczych, budowę dróg, systemów odwadniających i mostów itp., a także planowanie i monitorowanie działań związanych z pozyskiwaniem. Powinno się uwzględnić również wszelkie prawnie wiążące kodeksy dotyczące praktyk pozyskiwania drewna.	
3.2 Obszary i gatunki chronione	Przepisy dotyczące obszarów chronionych oraz znajdujących się pod ochroną, rzadkich lub zagrożonych gatunków, w tym również ich obecnych i potencjalnych siedlisk.	
3.3 Wymogi dotyczące ochrony środowiska	Przepisy prawne powiązanie z oceną wpływu pozyskiwania drewna na środowisko; dopuszczalny poziom uszkodzenia gleby, ustanowienie stref buforowych (np. wzdłuż cieków wodnych, terenów otwartych, terenów hodowlanych), zachowanie drzew na terenie wycinki, ograniczanie czasu pozyskiwania drewna oraz wymagania środowiskowe dotyczące maszyn leśnych.	
3.4 Zdrowie i bezpieczeństwo	Wymagany prawnie sprzęt ochrony osobistej dla osób zaangażowanych w czynności związane z pozyskiwaniem drewna, stosowanie bezpiecznych praktyk wycinki i transportu, ustanowienie stref ochronnych wokół miejsc pozyskiwania i wymogi bezpieczeństwa dotyczące stosowanych maszyn. Wymagania prawne w zakresie bezpiecznego użycia środków chemicznych. Wymogi dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa, które należy mieć na uwadze dotyczą działalności w lesie (nie dotyczy to pracy biurowej, ani innej działalności niezwiązanej z rzeczywistą działalnością na terenie lasu).	
3.5 Legalność zatrudnienia	Wymogi dotyczące zatrudnienia personelu zaangażowanego w czynności związane z pozyskiwaniem drewna, w tym wymogi dotyczące zawierania umów, pozwoleń na pracę, obowiązkowych ubezpieczeń, certyfikatów potwierdzających kwalifikacje, a także inne wymagania w zakresie szkoleń oraz opłacanie przez	

	pracodawcę podatków socjalnych i dochodowych. Kolejne punkty obejmują przestrzeganie minimalnego wieku zatrudnienia i minimalnego wieku osób zaangażowanych w pracę niebezpieczną, prawodawstwo przeciwko pracy przymusowej i obowiązkowej, a także dotyczące dyskryminacji i wolności zrzeszania się.	
4. Prawa stron trzecich		
4.1 Prawo zwyczajowe	Prawodawstwo obejmujące prawa zwyczajowe powiązane z działalnością w zakresie pozyskiwania drewna, w tym wymogi dotyczące podziału korzyści i praw ludności rdzennej.	
4.2 Zasada dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody	Regulacje dotyczące "dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody" powiązane z przeniesieniem praw do zarządzania lasem oraz praw zwyczajowych na organizację odpowiedzialną za pozyskiwanie drewna.	
4.3 Prawa ludności rdzennej	Prawodawstwo regulujące uprawnienia ludności rdzennej w zakresie działalności leśnej. Aspekty, które w tych przypadkach można wziąć pod uwagę to prawo do użytkowania gruntów, prawo do korzystania z niektórych zasobów leśnych lub praktykowania działalności tradycyjnej, która może odbywać się na terenach leśnych.	
5. Handel i transport		
5.1 Klasyfikacja gatunków, ilości i jakości	Prawodawstwo regulujące sposób, w jaki zebrany materiał jest klasyfikowany pod względem gatunków, objętości i innych cech powiązanych z handlem i transportem. Niewłaściwa klasyfikacja zebranego materiału jest często stosowana w celu zmniejszenia/uniknięcia opłat podatkowych i innych wymaganych płatności. Dokumenty transportowe, faktury.	
5.2 Handel i transport	Obowiązkowe jest posiadanie wszystkich pozwoleń handlowych, a także wymaganych prawnie dokumentów transportowych, które muszą być obecne w trakcie transportu drewna z miejsca pozyskania.	
5.3 Ceny handlu zagranicznego i ceny transferowe	Prawodawstwo regulujące handel zagraniczny. Handel zagraniczny prowadzony z powiązanymi firmami działającymi w rajach podatkowych oraz sztuczne ceny transferowe to częsty sposób na uniknięcie uiszczenia podatków i opłat w kraju pochodzenia drewna. Jest to również sposób na uzyskanie środków finansowych, które mogą być wykorzystane w praktykach korupcyjnych oraz do prania brudnych pieniędzy w powiązaniu z działalnością leśną. W wielu krajach ustanowiono przepisy dotyczące cen transferowych i handlu zagranicznego. Należy mieć jednak na uwadze, że w tym przypadku mogą być uwzględnione jedynie wymogi dotyczące cen transferowych i handlu zagranicznego obowiązujące w danym kraju.	

5.4 Prawo celne	Prawodawstwo celne obejmujące takie obszary, jak pozwolenia na export/import, klasyfikację produktów (kody, ilość, jakość i gatunek).	
5.5 CITES	Pozwolenia CITES (ang. Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora - CITES), Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, zwana również konwencją waszyngtońską.	

Informacje

Wsparcie legalnego Handlu Drewnem

Wsparcie legalnego Handlu Drewnem jest projektem prowadzonym przez NEPCon w celu wspierania przedsiębiorstw drzewnych w Europie za pomocą wiedzy, narzędzi i szkoleń w zakresie wymogów Unijnej Ustawy o Drewnie. Poznanie pochodzenia drewna jest korzystne nie tylko dla lasów, ale również dla biznesu. Projekt jest finansowany z programu LIFE UE oraz przez rząd Wielkiej Brytanii.

Informacje

Odpowiedzialne Pozyskiwanie Soi, Wołowiny i Oleju palmowego

Odpowiedzialne Pozyskiwanie Soi, Wołowiny i Oleju Palmowego to projekt mający na celu podnoszenie świadomości i wspieranie duńskich przedsiębiorstw w minimalizowaniu ryzyka dotyczącego problemów społecznych i środowiskowych powiązanych z pozyskiwaniem oleju palmowego, soi i wołowiny z krajów rozwijających się. Projekt jest prowadzony przez NEPCon i finansowany przez DANIDA, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Danii.

NEPCon jest organizacją non-profit dążącą do budowania zaangażowania i świadomości w celu wspierania zrównoważonego rozwoju. Promujemy działania dla ochrony zasobów naturalnych i przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

NEPCon | www.nepcon.org | info@nepcon.org